

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 6.

Očekávané výstupy

Jazyková výchova

- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova

Komunikační a slohová výchova

- odlišuje spisovný a nespisovný projev

Literární výchova

- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla

Dílčí výstupy

Jazyková výchova

- dokáže vymezit pojem jazyk, vysvětlí vznik jazyka a jeho vývoj, rozpozná jazyk spisovný a nespisovný.
- definuje, co je nářečí a obecná čeština, uvede, čím se liší od spisovného jazyka.
- pracuje s jazykovými příručkami, orientuje se podle obsahu, dokáže vyhledat zadaná slova, rozumí informacím uvedeným u jednotlivých hesel, využívá příručku ke správnému pravopisu a výslovnosti, dokáže najít poučení o zadaných pravopisných jevech
- rozpozná znělé a neznělé souhlásky, dovede vysvětlit spodobu znělosti, dokáže uvést příklady se souhláskami. párovými lišícími se znělostí, znázorní větnou melodii. dokáže označit slovtvorný. základ, předpony a přípony a kořen slova. Určí, zda bylo slovo vytvořeno pomocí předpony nebo přípony, uvádí slova příbuzná
- chápe pravopisní odlišnosti na základě znalosti stavby slova
- dokáže určit slovní druhy, rozdělí je na ohebné a neohebné, zná znaky podle kterých je umí určit.
- rozdělí podstatná jména na konkrétní a abstraktní, hromadná, pomnožná a látková, obecná a vlastní, dokáže skloňovat podstatná jména vlastní
- u přídavných jmen určí, rod, číslo a pád a druh, umí je stupňovat
- zájmena dokáže přiřadit ke správnému druhu, zájmena osobní umí skloňovat.
- pozná druhy číslovek, zná zvláštnosti ve skloňování, zná pravidlo, kdy za nimi píšeme tečku.
- zná základní větné členy, pozná přívlastek shodný a neshodný.
- umí aplikovat veškerá pravidla ve shodě podmětu s přísudkem.
- pozná větu hlavní a vedlejší, souvětí a větu jednoduchou."

Komunikační a slohová výchova

- ví, co je to vypravování, dokáže sestavit osnovu, umí použít přímou řeč
- dokáže uplatnit svůj osobitý styl
- dokáže napsat popis osoby, předmětu, místnosti i pracovního postupu, volí vhodná slova a dokáže postupovat podle předem dané osnovy. Dokáže dodržet daný postup.
- rozlišuje mezi zprávou a oznámením
- dokáže vyplnit jednoduché tiskopisy
- zná rozdíl ve formulaci dopisu úředního a soukromého
- chápe rozdíl mezi soukromým a úředním dopisem. Zná běžné formulace v dopisech používané.

Literární výchova

- čte s porozuměním, dokáže reprodukovat text
- je schopen napsat osnovu příběhu
- dokáže získat z různých zdrojů další informace k probíranému učivu. Přípravuje si referáty o přečtených knihách
- chápe rozdíly mezi pohádkou, mýtem, bájí a pověstí.

Učivo:

Jazyk a jeho útvary, nářečí a obecná čeština.

Jazykověda a její složky, jazykové příručky.

Zvuková stránka věty, správná výslovnost, slovní přízvuk.

Stavba a pravopis slova – slovtvorný základ, předpona, kořen, přípona

Odvozování – střídání hlásek, skupiny hlásek, zdvojené souhlásky

Tvarosloví – podstatná jména – pomnožná, hromadná, látková konkrétná, abstraktní, přídavná jména – stupňování skloňování přídavných jmen přivlastňovacích, zájmen, číslovky slovesa.

Skladba – základní větné členy, rozvíjející větné členy, shoda podmětu s přísudkem

Vypravování

Popis – osoby, místnosti, předmětu a pracovního postupu.

Zpráva, oznámení

Výpisky, výtah

Dopis

Mýty, báje, bible

Pohádka, pověst

Dobrodružná literatura

Humorná literatura

Mezipředmětové vztahy

D – starověké Řecko, Řím, Karel IV., Národní divadlo

Vv – řecké a římské umění

Hv - lidové písně, lidová slovesnost, hudební pojmy a nástroje

Z – indiáni, Aljaška, rovníková Afrika, Indie

Vv – osobnosti ND

Př – zoologie, botanika

Ov – vztahy rodičů a dětí

Průřezová témata

MDV – Tvorba mediálního sdělení

Uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení.